

’Als ze zeggen dat Grieken lui zijn, ga ik er niet op in’

Paradontologe Anna Varoufaki vergelijkt haar vaderland met Nederland

Kees van der Linden

Heemstede ★ Is parodontologe Anna Varoufaki uit Heemstede, Grieks van geboorte, blij dat ze aan de crisis in haar geboorteland is ontsnapt? Ze schudt nee. „Met mijn specialisme had ik in Griekenland een rijk klantenbestand gehad en er dus weinig van gemerkt. Maar als ik in een dorp kiezen was gaan trekken en prothesen maken, was het natuurlijk anders geweest.” Dat neemt niet weg dat ze als parodontologe in Nederland haar praktijk in veel gunstigere omstandigheden heeft kunnen uitbouwen dan in Athene mogelijk was geweest. „In Nederland is alles beter geregeld.” Na haar studie tandheelkunde in Athene verhuisde Anna in de negentiger jaren naar Amsterdam om zich te specialiseren tot parodontoloog. „Mijn moeder, ook tandarts, had gezegd: ‘Ga maar eens kijken hoe ze daar werken en kom dan terug’. Dat wilde ik ook. Maar ik kwam mijn huidige man tegen en ben in Nederland gebleven.” Met haar man Jaap Hutter heeft Anna een praktijk in Heemstede, waar behalve het echtpaar ook vijf mondhygiënisten werken. „Toen we begonnen waren we de enige parodontologen in de omgeving,

nu zijn er veel meer. Onze praktijk is bovendien enorm gegroeid van duizend patiënten in het begin naar vijftienduizend nu.” In tegenstelling tot in Griekenland kunnen in Nederland, dankzij de goede zorgverzekeringen, ook mensen met een laag inkomen bij een parodontoloog terecht. „Al heb je ook hier mensen die het niet kunnen betalen. Dat doet me pijn, zeker als het jonge mensen betreft. Het liefste zou ik iedereen helpen die het nodig heeft.” Ze heeft haar vaderland de afgelopen jaren economisch achteruit zien kachelen. „Het land is failliet, je ziet de wonden overal. Als je door een winkelstraat loopt, passeer je na elke winkel drie lege winkelpanden, dan weer een winkel, en dan weer drie lege panden.” Grieken spaarden vroeger voor grote uitgaven, nu niet meer, simpelweg omdat ze geen geld meer overhouden. „De inkomens zijn enorm gedaald, die van de ambtenaren zelfs gehalveerd.” Hollanders sparen veel minder, constateerde ze tot haar verbazing toen ze zich hier vestigde. „Die lenen overal geld voor, voor een auto, een huis of wat dan ook.” „Hier in Nederland is de situatie veel beter, ook voor de crisis al. Ik kan om zes uur de deur van de

praktijk achter mij dichttrekken en heb dan tijd voor mijn kinderen. Zelfstandige ondernemers in Griekenland werken zich een slag in de rondte, de kinderen worden toevertrouwd aan de zorgen van hun grootouders. Mijn moeder werkte van ’s morgens negen tot ’s avonds negen, ook in het weekeinde.” Positief in Nederland vindt ze dat medici verplicht zijn nascholing te volgen. „Een pas afgestudeerde tandarts heeft in Griekenland hetzelfde niveau als in Nederland, maar na een jaar of tien raakt hij achterop, dan verliest hij het contact met de laatste ontwikkelingen. Opgesloten in zijn praktijk doet hij geen nieuwe kennis meer op.” Tot zover de minpunten van Griekenland. Pluspunten zijn er ook. „Je hebt er meer contact met de patiënten. Alles wordt besproken: hoe gaat het met je gezin? Met je ouders? Met je werk? Hier in Nederland is het allemaal wat afstandelijker. Een patiënt zit bij mij 50 minuten in de stoel, als ik klaar bent, zit de volgende al te wachten. In Griekenland ruim je veel meer tijd in voor een patiënt, zodat je ook nog kunt praten.” Lachend: „Daarom werkte mijn moeder ook twaalf uur per dag; er moest ook nog gepraat worden.” Uiteraard kreeg ze de afgelopen

„Griekenland is failliet. Als je daar door een winkelstraat loopt, passeer je na elke winkel drie lege winkelpanden, dan weer een winkel, en dan weer drie lege panden.”

UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

jaren commentaar van haar patiënten op de situatie in Griekenland. „Dat is een tijdje heel erg geweest.

60 seconden

Nina van Oostrum ★ stadsredactie@haarlemsdagblad.nl

Ouzo versus sopje

Mijn vriend Arjen is een visserman, een zeebonk in hart en nieren. Gelukkig is hij inmiddels gestopt met het roken van zware shag en draagt hij ook zijn gouden oorringen niet meer, maar borrels drinken kan hij nog steeds als geen ander. Hij zuipt zelfs mijn grote broers onder tafel. Na weken zonder drank op zee is hij helemaal in zijn element aan de bar met een ‘sopje’: berenburg gemixt met cola.

Een restauranthouder op Corfu vergiste zich lelijk in het drinkgedrag van mijn vriend. Op onze eerste avond op het Griekse eiland was de beste man onder de indruk van het tempo waarmee Arjen ouzootjes wegtikte en besloot gezellig met de fles bij ons aan tafel te komen zitten. Terwijl hij zichzelf en mijn vriend maar bij bleef schenken, ging het met hemzelf snel bergafwaarts. Zijn Engels werd steeds beroerder. Arjen bleef ondertussen recht overend.

Enigszins gefrustreerd ging de restauranthouder op huis aan, want als rechtgeaarde Griek had hij die Hollander niet met ouzo onder tafel kunnen krijgen. Wat hij niet wist is dat ik even later mijn vriend moest ondersteunen op weg naar ons appartement en dat hij de volgende dag een stevige kater had. Uiteraard ging er een fles ouzo mee naar huis. Hij ligt nog steeds onaangebroken in de kast. Want berenburg met cola blijft Arjens favoriet.

’s Lands wijs
Η γριά κότα έχει το ζουμί
Letterlijk: Van een oude kip trek je een goede bouillon.
Betekenis: Een oude vrouw weet een man beter te behagen dan een jonge. In het Nederlands zouden we zeggen: Op een oude fiets moet je het leren.

mensen zijn de crisis ontvlucht en vertrokken naar elders. Die *brain drain* is slecht voor het land. Bovendien blijven nieuwe investeringen achterwege, omdat er schulden moeten worden afbetaald. Tot slot doet Griekenland niet aan langetermijnplanning. Nederland wel, daar worden plannen gemaakt die door de opeenvolgende kabinetten worden uitgevoerd, welke partij er ook in de regering zit.” Iemand die volgens haar scherp ziet hoe de vork in de steel steekt is haar neef Yannis Varoufakis, econoom en voormalig minister van financiën. In 2016 keerde hij zich fel tegen de bezuinigingen opgelegd door de EU. „Zijn boeken lees ik niet, die gaan me boven de pet. Maar ik zie hem wel regelmatig.” „Jarenlang heeft hij in het buitenland gewerkt en gedoceerd. Toch is hij teruggekeerd naar Athene, omdat hij als Griek zijn verantwoording wil nemen. Als ik straks met pensioen ga, wil ik dat voorbeeld volgen. Nu heb ik het met twee opgroeiende kinderen en een praktijk gewoon nog te druk. Het blijft bij financiële steun geven aan vluchtelingenprojecten en een weeshuis in Athene. Maar als ik straks een groot deel van het jaar in Athene woon, dan kan ik wel wat doen.”

Nina van Oostrum

Haarlem ★ Erika Mauritz (44) uit Haarlem kan niet begrijpen dat de media nauwelijks meer berichten over de situatie in Griekenland. „Want het is er erger dan ooit. Er is minder hulp, terwijl er nog dagelijks duizenden vluchtelingen op de eilanden aankomen.” Bij binnenkomst in het huis van de voorzitter van Stichting Hulpkaravaan Griekenland struikel je over de stapels dozen gevuld met medicijnen, kleren, voedsel en babyluiers. „Het is de bedoeling dat dit in

oktober allemaal richting Griekenland gaat. Hopelijk hebben we voor die tijd een goederenopslag in Haarlem.” De gemeente Haarlem heeft tot nu toe niet op de aanvraag van de stichting gereageerd. Maar Erika blijft hoopvol. „Desnoods kraken we een pand. Maar dat doe ik liever niet, ik hou het liever positief.” In 2015 kocht Erika een camper en reed er helemaal mee naar Griekenland. „Ik vertrouw niet op wat anderen mij vertellen, ik moet het met eigen ogen zien.” Het zien van de verschrikkelijke omstandigheden waaronder de vluchtelingen daar moeten leven, zette haar meteen aan tot actie. Binnen korte tijd richtte ze de Stichting Hulpkaravaan Grieken-

„In de kampen stijgt het aantal zelfmoordpogingen, zelfs onder kinderen. Zo erg is het.” UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

land op. Via allerlei wegen zamelde ze goederen in die in zestien zeecontainers naar de vluchtelingenkampen verscheept werden. Ook gingen er verspreid over het jaar nog een paar volgeladen vrachtwagens die kant op. Sindsdien gaat Erika jaarlijks verschillende keren naar Griekenland om de ingezamelde goederen aan de vrijwilligers te overhandigen.

Mogelijkheidsdenker

Als oudste van een gezin met negen kinderen zat verantwoordelijkheidsgevoel er bij haar al vroeg in. „Ik ben een mogelijkheidsdenker. De wereldgemeenschap zie ik als mijn familie. De wereld kan ik niet redden, maar ik kan wel doen wat er in mijn vermogen ligt.”

Erika Mauritz bezorgd om Griekse situatie

En dus pakt ze elke kans aan om wat goeds te doen voor de medemens. „Als ik met mijn zoontje van negen op vakantie ga, laad ik de camper vol met medicijnen en knuffels om uit te delen. Een strandvakantie is niks voor mij.” Hetzelfde geldt voor haar zoontje, hoewel hij het afstaan van zijn knuffels in het begin nog lastig vond. „Nu kiest hij de knuffels uit

voor de vluchtelingenkinderen waar hij mee speelt. Toen hij zag hoe blij ze met het speelgoed waren, was hij om.” **Vijfhonderd kilometer** Ook Erika ziet hoe kleine dingen voor grote vreugde in de kampen kunnen zorgen. Toch staan de nare beelden duidelijker op haar netvlies gebrand. „Sommige vluchtelingen hebben met hun gezinnen tochten van meer dan vijfhonderd kilometer afgelegd om bij een kamp te komen. Midden in de winter kwam ik een gezin tegen met acht kinderen. De kinderen, die in korte broeken liepen, konden door het bibberen van de kou niet eens meer huilen. Onderweg waren die ouders drie kinderen

kwijtgeraakt en hadden ze een baby gekregen. Dat beeld vergeet ik nooit meer.” Met de winter op komst vreest ze opnieuw voor de levens van de vluchtelingen. „De burgers van Europa moeten nu in actie komen; de Griekse economie is er alleen maar slechter aan toe. Op de politiek moeten we vooral niet wachten.” Helaas kan de stichting niet anders dan wachten op een reactie van de Haarlemse politiek. Het ruimtegebrek in huis wordt steeds nijpender. „Als de gemeente me niet aan een opslagplek helpt, moet ik met de grootscheepse acties stoppen. Maar helemaal stoppen zal ik nooit, dan ga ik in het klein door, omdat ik bergen wil verzetten.”